

دستورالعمل نحوه هدایت درس سمینار و پایان نامه دانشجویان کارشناسی ارشد

(مصوب شورای تحصیلات تکمیلی موسسه آموزش عالی جامی)

بخش اول: مقدمه

این دستورالعمل به منظور روشن نمودن نحوه هدایت درس سمینار و پایان نامه دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد به رشته تحریر درآمده است. درس سمینار دانشجویان کارشناسی ارشد می تواند فرصت خوب و مساعدی را برای آشنایی این دسته از دانشجویان با اصول روش تحقیق فراهم آورد و ایشان را در شروع پایان نامه خود کمک نماید، لذا در این دستورالعمل شرایطی فراهم شده تا دانشجویان امکان انتخاب موضوع سمینار خود را در راستای پایان نامه ای که در آینده به نگارش در خواهند آورد داشته باشند. مطابق این دستورالعمل دانشجویان می توانند با طی گام هایی نسبت به انتخاب موضوع سمینار و استاد راهنمای خود اقدام نموده و پس از مروری بر مطالعات گذشته تحت نظر استاد راهنمای مربوطه اقدام به نگارش پروپوزال پایان نامه خود نمایند. نمره درس سمینار شامل میانگین نمره اکتسابی از داوران در جلسه دفاع از پروپوزال (یا همان جلسه ارائه سمینار) و نمره حضور در کارگاه های ارائه شده مربوط به درس سمینار در طول سال تحصیلی گذشته می باشد. دانشجویان پس از طی مراحل درج موضوعات سمینار و اساتید راهنما در سیستم اتوماسیون آموزش موسسه می توانند نسبت به ادامه تحقیق خود بر روی پروپوزال تصویب شده جهت تکمیل پایان نامه خود اقدام نمایند. در ادامه جهت روشن شدن روش هدایت درس سمینار و پایان نامه به توصیف دقیق تمام مراحل آن پرداخته شده است.

بخش دوم: درس سمینار

اساتید تمام وقت، نیمه وقت و یا مدعو به موسسه آموزش عالی جامی امکان ارائه موضوع سمینار دانشجویان کارشناسی ارشد را دارند؛ لیکن تمام این موضوعات باید در شورای گروه مربوطه طرح و پس از بررسی کامل موضوعات از لحاظ نوآوری، امکانات مورد نیاز و امکان پذیری انجام آنها در موسسه آموزش عالی جامی به مدیریت تحصیلات تکمیلی جهت تصویب نهایی در جلسه شورای تحصیلات تکمیلی موسسه ارائه شود. عناوین مصوب و اساتید راهنما توسط مدیریت تحصیلات تکمیلی جهت اعلام به دانشجویان در وب سایت و برد تحصیلات تکمیلی موسسه قرار خواهد گرفت.

بدیهی است موضوعات مصوب قابلیت ارائه به دانشجویان را خواهند داشت. دانشجویان نیز می توانند موضوع پایان نامه خود را پیشنهاد نمایند لیکن موضوعات پیشنهادی دانشجویان باید به مدیریت تحصیلات تکمیلی ارائه شود. مدیریت تحصیلات تکمیلی پس از نظرخواهی از شورای گروه مربوطه، تصمیم گیری برای قبول و یا رد آن موضوعات را از شورای تحصیلات تکمیلی پیگیری خواهد نمود. لازم به یاد آوری است که استاد راهنمای پیشنهادی محترم نیز باید در جلسه شورای تحصیلات تکمیلی مطرح و به تصویب برسد. در صورت عدم موافقت شورا با انتصاب استاد راهنمای پیشنهادی دانشجو، این شورا می تواند

مستقیماً نسبت به تعیین استاد راهنما برای موضوع پیشنهاد شده اقدام نماید. موضوعات تصویب شده بنابه نظر شورای تحصیلات تکمیلی می توانند بصورت اجباری به دانشجویان کارشناسی ارشد اختصاص یابد و یا با ارائه موضوعات به دانشجویان به آنها حق انتخاب موضوع و استاد راهنمای مربوطه داده شود.

لازم به تاکید است که اداره آموزش تنها به درج موضوعات سمینار و اساتید راهنمایی در سیستم اتوماسیون آموزش موسسه اقدام می نمایند که دانشجو پس از برگزاری جلسه دفاع از پروپزال، نسبت به رفع ایرادات و اعمال اصلاحات پیشنهادی داوران اقدام نموده و پروپزال اصلاح شده را حداکثر تا یک ماه بعد از جلسه مذکور به مدیریت تحصیلات تکمیلی ارائه نموده باشد.

کارگاه های ارائه شده مربوط به درس سمینار جهت ایجاد آمادگی هر چه بیشتر دانشجویان در انجام تحقیق عبارتند از:

کارگاه آشنایی با پایگاههای اطلاعات علمی و جستجوی مقالات علمی

کارگاه آشنایی با پروپوزال نویسی

کارگاه آشنایی با تقلبات علمی

کارگاه روش ارائه سمینار و پایان نامه

کارگاه گزارش نویسی فنی، مقاله و پایان نامه

کارگاه های تخصصی رشته

لازم به ذکر است که کارگاه های تخصصی تر می تواند با پیشنهاد گروه مربوطه به شورای تحصیلات تکمیلی به کارگاه های فوق اضافه گردد.

بخش سوم: استاد راهنما و مشاوران

پذیرش و تأیید پیشنهاد دانشجو برای استاد راهنمای اول، در اختیار شورای تحصیلات تکمیلی بوده لیکن استاد راهنمای دوم و مشاوران پایان نامه به پیشنهاد استاد راهنمای اول خواهد بود. اساتید راهنمای اول و دوم کلیه پایان نامه های موسسه آموزش عالی جامی باید از اعضاء هیئت علمی یا از اساتید مدعو طرف قرارداد موسسه باشند لیکن مشاوران می توانند از سایر دانشگاهها نیز انتخاب گردند. کلیه اساتید راهنما و مشاوران باید به تصویب شورای تحصیلات تکمیلی رسیده و پس از درج در صورت جلسه گروه امکان ثبت رسمی آن در سامانه اتوماسیون آموزش موسسه امکان پذیر خواهد بود.

اعضای شورای تحصیلات تکمیلی موسسه آموزش عالی جامی شامل معاون آموزشی و پژوهشی، مدیر تحصیلات تکمیلی، نماینده گروه های مختلف و نماینده ریاست موسسه می باشد و جلسات تحصیلات تکمیلی در روز مشخصی از هفته که در برنامه ریزی های هرترم تعیین می شود برگزار می گردد.

اساتید راهنمای اول باید دارای مدرک دکتری بوده و در مرتبه استادیار به بالا باشند، انتخاب اساتید راهنمای دوم در صورتیکه امتحان جامع را گذرانده باشند بلامانع است. همچنین امکان استفاده از اعضاء هیئت علمی با مدرک کارشناسی ارشد به عنوان استاد مشاور وجود دارد.

تبصره ۱: شورای تحصیلات تکمیلی می تواند در صورت نیاز نسبت به انتصاب اجباری استاد راهنما و مشاور به پایان نامه دانشجویان اقدام نماید لیکن چنین اقدامی نیازمند تصویب این موضوع در شورای گروه مربوطه و درج آن در صورت جلسه مربوطه می باشد.

تبصره ۲: در صورت عدم وجود تعداد کافی عضو هیئت علمی در یک گروه آموزشی امکان استفاده از اساتید راهنمای اول از خارج از موسسه آموزش عالی جامی پس از تصویب شورای تحصیلات تکمیلی وجود دارد.

بخش چهارم: پروپوزال پایان نامه

پس از مشخص شدن موضوع و اساتید راهنما و مشاور پایان نامه، دانشجوی موظف است تحت سرپرستی اساتید راهنما و مشاور نسبت به نگارش پروپوزال پایان نامه خود مطابق فرمت موسسه آموزش عالی جامی اقدام نماید. فرمت پروپوزال توسط شورای تحصیلات تکمیلی آموزشی موسسه آموزش عالی جامی تصویب شده است.

دانشجویان جدیدالورود موظف اند پروپوزال های خود را پس از نگارش و تایید استاد راهنما، برای ورودی های نیمسال اول حداکثر تا ۱۵ شهریور ماه سال بعد و برای ورودی های نیمسال دوم حداکثر تا ۱ دی ماه سال بعد، به کارشناس تحصیلات تکمیلی جهت طرح در شورای تحصیلات تکمیلی و تعیین داوران تحویل دهند.

بخش پنجم: ارائه سمینار/ دفاع از پروپوزال

مدیریت تحصیلات تکمیلی با هماهنگی شورای تحصیلات تکمیلی موسسه آموزش عالی جامی جلسه ارائه سمینار که در واقع همان جلسه دفاع از پروپوزال نیز می باشد را در روزهای مشخصی از هفته چهارم پس از تاریخ فوق، برگزار می نماید. حداقل یکی از اساتید راهنما در جلسه دفاع از پروپوزال شرکت خواهند نمود. ارزیابی پروپوزال و نحوه ارائه سمینار به عهده استاد راهنما و یک یا دو استاد دیگر است که به عنوان داور در جلسه ارائه سمینار ایفای نقش خواهند نمود. نمره درس سمینار شامل ۱۸ نمره براساس متوسط نظر داوران و ۲ نمره مربوط به حضور در کارگاه های درس سمینار می باشد. تصویب نهایی پروپوزال منوط به رفع تمامی نواقص مطرح شده توسط داوران و تاییدیه نهایی استاد راهنما، حداکثر یک ماه پس از جلسه ارائه سمینار خواهد بود. کلیه مراحل زمان بندی از اخذ واحد درس سمینار در نیمسال اول ورود تا زمان برگزاری دفاعیه پایان نامه در دستورالعمل "راهنمای مراحل ارائه سمینار و اخذ پایان نامه در مقطع کارشناسی ارشد" در وب سایت مؤسسه آموزش عالی جامی به تفصیل آمده است.

بخش ششم: موضوع پایان نامه

در این دستورالعمل شرایطی فراهم شده تا دانشجویان امکان انتخاب موضوع سمینار خود را در راستای پایان نامه ای که در آینده به نگارش در خواهند آورد داشته باشند. در شرایط خاص و در صورت تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشجوی می تواند موضوع پایان نامه خود را متفاوت از موضوع سمینار انتخاب نماید. پس از تصویب موضوع پایان نامه، تغییر موضوع تنها بنا به

دلایل بسیار حائز اهمیت و منوط به بررسی موضوع در شورای تحصیلات تکمیلی و تصویب آن انجام می‌پذیرد و هیچ فرد یا مسئولی در موسسه آموزش عالی جامی قادر به صدور دستور تغییر موضوع پایان نامه نمی باشد.

بخش هفتم: ارائه گزارش پیشرفت پایان نامه

هر شش ماه یک بار دانشجو موظف به ارائه گزارش پیشرفت پایان نامه خود می باشد. گزارش پیشرفت پایان نامه می-بایست به امضاء و تایید کلیه اساتید راهنما و مشاور دانشجو رسیده و در جلسه شورای تحصیلات تکمیلی به اطلاع اعضاء برسد. لازم به ذکر است که برگزاری جلسه دفاع از پایان نامه منوط به ارائه منظم این گزارشات می باشد. تبصره ۳: در صورتی که طول دوره تحقیق کوتاه تر از شش ماه باشد دانشجو نیازی به ارائه گزارش پیشرفت پایان نامه ندارد. تبصره ۴: در صورتی که دانشجو در طی تحقیق خود موفق به اخذ نامه پذیرش و یا چاپ مقاله گردد از ارائه گزارش پیشرفت پایان نامه معاف می باشد و مقاله مربوطه می تواند به عنوان گزارش پیشرفت کار دانشجوی مربوطه از طریق مدیر گروه به شورای گروه تحویل گردد.

بخش هشتم: جلسه دفاع از پایان نامه

در نخستین گام دانشجو موظف است پس از تکمیل نگارش پایان نامه خود مطابق فرمت موسسه آموزش عالی جامی و اخذ تایید اساتید راهنما و مشاور خود نسبت به تحویل پرینت پایان نامه و مقاله (در صورت وجود) به همراه فرم تکمیل شده اعلام آمادگی دانشجو برای دفاع به کارشناس تحصیلات تکمیلی اقدام نماید. در صورت ثبت نهایی تمام نمرات دانشجو در سامانه آموزش (غیر از نمره پایان نامه)، درخواست دفاع دانشجو در اولین جلسه شورای تحصیلات تکمیلی مطرح و نسبت به تعیین داوران پیشنهادی و محدوده زمانی جلسه دفاع پایان نامه اقدام خواهد شد. حداقل دو هفته بعد از آن دانشجو موظف به نصب آگهی اعلام جلسه دفاع از پایان نامه خود در برد و برگزاری جلسه دفاع می‌باشد. دانشجو در روز دفاع از پایان نامه خود ۳۰ دقیقه فرصت ارائه مطلب داشته و پس از آن می‌بایست پاسخگوی پرسشهای داوران مربوطه باشد. پس از برگزاری دفاعیه، دانشجو باید تصحیحات احتمالی را طبق نظر داوران اعمال و مجوز کتبی تکثیر و صحافی از اساتید راهنمای خود اخذ نماید. تحویل حداقل ۴ جلد پایان نامه صحافی شده (اساتید راهنما، مشاور، کتابخانه و گروه مربوطه)، ۲ عدد CD کل پایان نامه و کد رهگیری پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی ایران مرحله آخر خواهد بود. مهلت برگزاری دفاعیه پایان نامه کارشناسی ارشد در نیمسال اول ۱۵ اسفندماه و در نیمسال دوم ۱۵ مهرماه هر سال تحصیلی می‌باشد.

کلیه مراحل دانش آموختگی از تدوین پایان نامه تا دریافت گواهی فارغ التحصیلی در دستورالعمل "راهنمای مراحل دانش آموختگی در مقطع کارشناسی ارشد" در وب سایت مؤسسه آموزش عالی جامی به تفصیل آمده است.